

OBSAH

Část I

Vodní rostlina rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus* Wulfen) 11

Popis druhu	12
Systematické zařazení	14
Morfologie	14
Genetika	16
Rozšíření druhu	20
Celkové rozšíření	20
Evropa	20
Asie	20
Amerika	22
Grónsko	22
Rozšíření v ČR	22
Historické rozšíření	22
Současné rozšíření	24
Statut ochrany <i>Potamogeton praelongus</i>	26
Ekologické nároky druhu	28
Biotop	28
Rostlinná společenstva	28
Elektrická vodivost a pH	30
Celková alkalinita a koncentrace vápníku ve vodě	30
Životní cyklus	32
Generativní rozmnožování	34
Biologie klíčení a ecese	36
Klíčení v laboratorních podmínkách	36
Klíčení v simulovaných přírodě blízkých podmínkách	38
Růst semenáčků	38
Vegetativní reprodukce	40
Příčiny ohrožení druhu	42

Část II

Záchranný program pro rdest dlouholistý (*Potamogeton praelongus* Wulfen) 49

Vznik záchranného programu	50
Aktivity v rámci záchranného programu	52
1. Odbahnění přechodně chráněné plochy (PCHP Rameno u Stříbrného rybníka) a vybudování sedimentační přehrážky na Stříbrném potoce	52
Stanovení parametrů revitalizace pro optimální zvýšení biologické rozmanitosti	56
2. Péče o biotop <i>Potamogeton praelongus</i>	58

CONTENT

Part I

Aquatic plant Long-stalked Pondweed (<i>Potamogeton praelongus</i> Wulfen)	11
Characterization of the species	13
Phylogenetic classification	15
Morphology	15
Genetics	17
The distribution range	21
Overall distribution	21
Europe	21
Asia	21
America	23
Greenland	23
The species distribution in the Czech Republic	23
Former distribution	23
Recent distribution	25
Protection status of <i>Potamogeton praelongus</i>	27
Ecological requirements of the species	29
Biotope	29
Plant communities	29
Electrical conductivity and pH	31
Total alkalinity and calcium concentration	31
Life cycle	33
Generative reproduction	35
Germination and seedling establishment	37
Germination in laboratory	37
Germination in conditions similar to the natural environment	39
Growth of seedlings	39
Vegetative reproduction	41
Causes of <i>P. praelongus</i> endangerment	43

Part II

Rescue programme for Long-stalked Pondweed (<i>Potamogeton praelongus</i> Wulfen)	49
Establishment of rescue programme	51
Activities in the frame of the rescue programme	53
1. Removal of sediment in the temporarily protected area (TPA) of the Orlice River Oxbow near Stříbrný rybník pond and construction of a sedimentation reservoir on Stříbrný potok stream	53
Setting of revitalisation parameters for optimal increase of biological diversity	57
2. Management of biotopes with <i>Potamogeton praelongus</i>	59

OBSAH

3. Záchranné kultivace, in vitro kultura, genobanka	62
a) Sbírka vodních a mokřadních rostlin BÚ AV ČR v Třeboni	62
b) Experimentální kultura v Býšti	66
c) Kultivace ve Výzkumném ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví v Průhonicích	70
d) Kultivace v Botanické zahradě hlavního města Prahy (v Praze-Troji) ..	70
e) Genobanka	70
f) Sterilní tkáňová kultura in-vitro	70
4. Výběr potenciálních lokalit a výsadby	74
Posilování populace na PCHP	76
Reintrodukce na potenciální lokality	76
5. Monitoring populací	80
a) Přechodně chráněná plocha Rameno u Stříbrného rybníka	80
b) Revitalizované tůně v CHKO Kokořínsko	86
c) Kašparovo jezero v Poorličí	92
d) Rameno Ploučnice u Heřmaniček	92
6. Monitoring stanovištních faktorů na lokalitách	94
a) Vlastnosti vody	94
b) Vlastnosti sedimentu	94
c) Teplotní parametry vody v průběru roku	98
7. Monitoring biodiverzity lokalit	100
a) Přechodně chráněná plocha Rameno u Stříbrného rybníka	100
b) Revitalizované tůně v CHKO Kokořínsko	116
c) Lokality s úspěšně reintrodukovaným rdestem dlouholistým – Kašparovo jezero a rameno Ploučnice u Heřmaniček	124
8. Popularizace záchranného programu a prezentace jeho výsledků	132
Část III	
Studium lokalit rdestu dlouholistého (<i>Potamogeton praelongus</i> Wulfen)	
v severní Evropě	135
a) Jižní Švédsko 2014	140
b) Norsko 2015	148
c) Polsko 2016	178
<i>Potamogeton praelongus</i>: jeho obnova v jezeře	
Trummen ve Švédsku	188
Závěr	210
Literatura	214
Autori obrázků	222
Použité zkratky	223

CONTENT

3. Rescue cultivations, in vitro cultures, gene bank	63
a) Collection of Aquatic and Wetland Plants in IB, CAS, Třeboň	63
b) Experimental culture in Býšť	67
c) Cultivation in the Silva Tarouca Research Institute for Landscape and Ornamental Gardening (RILOG) in Průhonice	71
d) Cultivation of <i>P. praelongus</i> in the Prague Botanical Garden in Troja	71
e) Gene bank	71
f) In-vitro tissue culture	71
4. Selection of potential localities and planting	75
Reinforcing of the population in the TPA	77
Reintroductions into potential localities	77
5. Monitoring of populations	81
a) The temporarily protected area of the Oxbow at the Stříbrný Pond	81
b) Revitalised pools in the PLA Kokořínsko	87
c) The Kašparovo Lake in Poorličí area	93
d) The Oxbow near Heřmaničky	93
6. Monitoring of site conditions in the localities	95
a) Water properties	95
b) Sediment properties	95
c) Water temperature in the course of a year	99
7. Study of the biodiversity of the localities	101
a) Temporarily protected area of the Oxbow at the Stříbrný Pond	101
b) Pools in PLA Kokořínsko	117
c) Localities with successfully reintroduced Long-stalked Pondweed - the Kašparovo Lake and the oxbow of the Ploučnice River near Heřmaničky	125
8. Popularisation of the rescue programme and presentation of the results ...	133

Part III

Research of Long-stalked Pondweed (<i>Potamogeton praelongus</i> Wulfen) localities in the Northern Europe	135
a) South Sweden 2014	141
b) Norway 2015	149
c) Poland 2016	179
<i>Potamogeton praelongus</i>: transplantation and plant re-establishment in Lake Trummen, Sweden	189
Summary	211
References	214
Authors of figures	222
Abbreviations	223